Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Romînia liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Anul XIV nr. 3643
—
4 pagini
20 bani
—
Duminică
24 iunie 1956

BUN VENIT OASPEȚI DRAGI!

Astăzi sosesc în București președintele Republicii Populare Federative Iugoslavia, tovarășul Iosip Broz-Tito și tovarășii Edvard Kardelj, vicepreședinte al Veceî Executive Federative, Kocea Popovici, secretar de stat pentru Afacerile Externe, Mialko Todorovici, membru în Vecea Executivă Federativă, Iakov Blajevici, președintele Vecei Executive a Republicii Populare Croația, precum și persoanele care-i însoțesc, răspunzînd la invitația Prezidiului Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. de a ne vizita țara.

Poporul romîn întîmpină cu sinceră bucurie pe înalții oaspeți. El vede în această vizită un prilej de strîngere a legăturilor de prietenie care îl leagă de poporul iugoslav. Relațiile prietenești dintre popoarele noastre au la bază năzuința comună de a construi socialismul, lupta pentru pace și pentru triumful politicii coexistenței pașnice. Pe această bază trainică legăturile frățești între R.P.F. Iugoslavia și R.P.R. se dezvoltă rapid.

În ultimul timp, între țările noastre au fost încheiate o serie de acorduri. Anul trecut, în decembrie, în urma tratativelor care au avut loc la București între o delegație guvernamentală a Iugoslaviei și o delegație guvernamentală a R.P.R., a fost semnat un acord comercial care prevede pentru acest an un schimb de mărfuri între țările noastre, cu un volum de două ori mai mare decît în anul trecut. În ultimul timp, au mai fost semnate un acord privind serviciul poștal între cele două țări ale noastre și un acord asupra colaborării tehnice și comerciale în domeniul transporturilor fluviale. La începutul acestei luni a fost inaugurată linia aeriană de călători București—Belgrad, după ce au fost stabilite comunicații feroviare directe între cele două capitale.

Vizitele reciproce, din ce în ce mai frecvente, au adus și continuă să aducă și ele un aport important la cunoașterea reciprocă a realizărilor obținute în construirea socialismului în țările noastre. În luna martie, o delegație a sindicatelor din R.P.R., condusă de tovarășul Gh. Apostol, a fost primită cu frățească căldură în Iugoslavia, iar recent maestrul Mihail Sadoveanu a vizitat țara prietenă și vecină și a avut convorbiri cordiale cu oameni de litere și artă din R.P.F. Iugoslavia. În cursul lunii octombrie așteptăm vizita unei delegații a Scupștinei R.P.F. Iugoslavia.

„Salutăm cu bucurie intensificarea unor asemenea relații — a declarat de curînd tovarășul Chivu Stoica, într-un interviu acordat postului de radio Belgrad — și sîntem convinși că ele servesc intereselor și năzuințelor comune ale popoarelor noastre, ale clasei muncitoare din R.P.R. și din R.P.F. Iugoslavia".

Colaborarea prietenească, rodnică între popoarele Iugoslaviei și poporul romîn în zilele noastre este continuarea unor legături tradiționale care au existat din timpuri străvechi între popoarele noastre. Noi nu uităm că pionierii cuvîntului tipărit în țara noastră au fost tipografi veniți de pe pămîntul Iugoslaviei, care au contribuit totodată la dezvoltarea limbii literare românești. Popoarele noastre au avut mult de suferit de pe urma jugului otoman și de cîteva ori și-au unit forțele pentru a se elibera. În anii primului război mondial, popoarele noastre se aflau în aceeași tabără luptînd împotriva militarismului german. În timpul celui de-al doilea război mondial, popoarele noastre au fost unite prin năzuința lor de a se elibera de sub ocupația hitleristă. Poporul nostru privea cu simpatie și cu sinceră admirație lupta curajoasă a patrioților iugoslavi care, sub conducerea Partidului Comunist din Iugoslavia și avînd în fruntea lor pe mareșalul Tito, eminent conducător politic și militar, au dat lovituri grele fascismului. Niciodată în istoria lor popoarele noastre n-au luptat unul împotriva celuilalt.

Acum, ne unește lupta pentru socialism, pentru pace, pentru triumful principiului coexistenței pașnice între țări cu sisteme sociale diferite. Relațiile între țările lagărului socialismului și Iugoslavia, tulburate un timp, au recăpătat caracterul lor firesc; au început să se dezvolte normal și relațiile dintre țările noastre. Oamenii muncii din Republica Populară Romînă salută cu unanimă satisfacție rezultatele rodnice ale recentelor tratative sovieto-iugoslave de la Moscova, care marchează înlăturarea definitivă a tot ceea ce a fost nefiresc în relațiile dintre Uniunea Sovietică și R.P.F. Iugoslavia.

Poporul nostru urmărește cu interes succesele pe care poporul iugoslav frate le repurtează în construcția socialistă și dorește sincer ca aceste succese să fie din ce în ce mai numeroase și mai importante.

Vizita președintelui Tito și a tovarășilor care îl însoțesc în țara noastră este așteptată cu bucurie și interes de către masele largi ale poporului nostru. Această vizită va servi nu numai la intensificarea colaborării dintre R.P.F. Iugoslavia și R.P.R., ci și la consolidarea păcii în această parte a lumii.

Dorind ca relațiile de prietenie dintre țările noastre să fie din ce în ce mai strînse și mai rodnice, poporul romîn urează din inimă oaspeților iugoslavi bun venit în Capitala patriei noastre.

IOSIP BROZ-TITO

La invitația Prezidiului Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Miniștri ai Republicii Populare Romîne sosește astăzi în Capitala patriei noastre, într-o vizită oficială de trei zile, președintele Republicii Populare Federative Iugoslavia, Iosip Broz-Tito.

Iosip Broz-Tito este un conducător eminent al poporului iugoslav și unul din activiștii de seamă ai mișcării muncitorești internaționale.

El s-a născut la 25 mai 1892 în satul Kumroves (Croația) dintr-o familie de țărani săraci. În 1905 a absolvit școala primară din satul său natal. Între 1907 și 1910 el a învățat lăcătușeria în orașul Sisak, unde a căpătat primele cunoștințe despre mișcarea muncitorească. Devenind muncitor metalurgist, el lucrează în întreprinderi din Croația, Cehia, Austria și Germania. În 1910 Tito intră în rîndurile partidului social-democrat. În toamna anului 1913 este încorporat în armată.

Cînd a izbucnit primul război mondial, Iosip Broz-Tito a fost arestat pentru propagandă împotriva războiului și internîmțat în fortăreața Petrovaradin. În ianuarie 1915 a fost trimis pe frontul din Carpați în rîndurile armatei austro-ungare. În primăvara aceluiași an este grav rănit și luat prizonier pe frontul rus. În captivitate duce muncă de lămurire în rîndurile prizonierilor de război. Pentru că a luat atitudine împotriva fărădelegilor față de prizonierii de război Tito este din nou închemișat, fiind eliberat de muncitori în timpul revoluției din februarie 1917. În această perioadă el stabilește legătura cu un grup de muncitori bolșevici și ia cunoștință de tezele din aprilie și alte articole și cuvîntări ale lui Lenin. În iunie 1917 Iosip Broz-Tito se află la Petrograd unde participă la demonstrațiile organizate de bolșevici în iulie împotriva guvernului provizoriu. Cînd încearcă să se întoarcă în patrie este arestat de poliția guvernului provizoriu al lui Kerenski și exilat în Ural. Pe drum reușește să evadeze și ajunge la Omsk, unde în octombrie 1917 intră în rîndurile gărzii roșii. În timpul în care s-a aflat în regiunea Omsk el a desfășurat o activitate revoluționară printre țărani.

În septembrie 1920 se întoarce în patrie și intră în rîndurile Partidului Comunist din Iugoslavia (constituit în 1919 și intrat în ilegalitate în 1921). Între 1920 și 1927 Tito lucrează ca mecanic la diferite întreprinderi din Zagreb, Bjelovar (Croația), Smederovo-Palanka (Serbia), participă la mișcarea sindicală. În perioada 1927-1928 Tito este din nou la Zagreb, mai întîi ca membru, iar apoi ca secretar al Comitetului orășenesc al P.C.I., secretar al Comitetului regional al Uniunii metalurgiștilor și secretar al Uniunii muncitorilor din industriile de piele-rie și prelucrătoare. În 1928 el a fost unul din cei mai activi membri ai organizației de partid din Zagreb în lupta dusă de aceasta pentru lichidarea fracțiunilor de dreapta și de stînga care împiedicau activitatea și dezvoltarea pe o cale justă a mișcării muncitorești revoluționare din Iugoslavia. În august 1928 el este arestat la Zagreb și la 14 noiembrie este condamnat la cinci ani muncă silnică pentru activitate revoluționară.

Ieșind din închisoare el reia în 1934 activitatea ilegală de partid ca membru al Comitetului de ținut al Partidului Comunist din Croația, de astădată nu sub numele său, Broz, ci sub numele conspirativ, Tito. Pe baza hotărîrii comitetului de ținut el pleacă la Viena pentru a stabili o legătură sigură cu Comitetul Central aflat acolo și participă la activitatea C.C. În august 1934 este cooptat în Biroul Politic al C.C. al Partidului Comunist din Iugoslavia. La a IV-a conferință a P.C.I., care a avut loc în decembrie 1934 la Liubliana, el este ales membru în C.C. al P.C.I. și membru în Biroul Politic al C.C. al P.C.I. În perioada 1934-1936 tovarășul Tito s-a aflat la Moscova și a fost membru al delegației P.C.I. la al VII-lea Congres al Cominternului. În 1936 el se întoarce ilegal în Iugoslavia.

În 1937 I. Broz-Tito devine secretarul general al C.C. al Partidului Comunist din Iugoslavia.

În 1940 pe lîngă C.C. al P.C.I. ia ființă o comisie militară al cărei conducător devine Tito.

Tovarășul Tito și-a consacrat toate forțele pentru întărirea unității rîndurilor Partidului Comunist și pentru a-i asigura un rol conducător în lupta oamenilor muncii împotriva jugului capitalist.

În 1941, după ce Germania fascistă și Italia au atacat Iugoslavia, Partidul Comunist din Iugoslavia, condus de tovarășul Tito, a ridicat poporul la luptă împotriva ocupanților și cozilor lor de topor. Partidul pregătește răscoala armată. Poporul iugoslav nutrește o mare dragoste pentru Iosip Broz-Tito, care s-a situat în fruntea luptei forțelor patriotice din Iugoslavia pentru eliberarea lor națională și socială.

În cursul războiului și după eliberare din această mișcare a luat naștere organizația Frontul Popular al cărui președinte a fost Tito. Chiar de la începutul luptei el manifestă inițiativă în organizarea comitetelor de eliberare națională care în 1942 se transformă în organe permanente ale noii puteri populare. Începînd din 1941 Iosip Broz-Tito este comandantul suprem al armatei populare de eliberare a Iugoslaviei și al detașamentelor de partizani.

În noiembrie 1943, la sesiunea a II-a a Vecei antifasciste a eliberării naționale a Iugoslaviei, la ființă guvernul provizoriu — Comitetul național de eliberare al Iugoslaviei — în frunte cu I. Broz-Tito. Tot atunci, pentru meritele deosebite în lupta de eliberare națională, pentru curaj și bărbăție, i s-a conferit titlul de mareșal al Iugoslaviei, iar în noiembrie 1944 de Erou național al Iugoslaviei. El este distins cu ordine iugoslave, cu ordinul sovietic „Victoria" și ordinul „Suvorov" clasa I-a.

În martie 1945 tovarășul Tito formează noul guvern iugoslav în care ocupă funcțiile de președinte al Consiliului de Miniștri și de ministru al Apărării, fiind totodată comandantul suprem al forțelor armate iugoslave.

În noiembrie 1945, a avut loc primul congres al Frontului Popular din Iugoslavia, congres la care tovarășul Tito a fost ales președintele Comitetului Executiv al Frontului Popular.

După înlăturarea definitivă a monarhiei și după proclamarea la 29 noiembrie 1945 a Republicii Populare Federative Iugoslavia, Iosip Broz-Tito devine președintele guvernului federativ și ministru al Apărării Naționale.

În perioada postbelică, tovarășul Tito desfășoară cu aceeași energie o muncă uriașă pentru construirea Iugoslaviei noi, socialiste. În ianuarie 1953, poporul iugoslav îl alege în unanimitate pe Iosip Broz-Tito președinte al Republicii Populare Federative Iugoslavia. Totodată el este președintele Vecei Executive Federative (guvernul iugoslav), comandant suprem al armatei populare și al flotei iugoslave.

La al VI-lea Congres al P.C.I., care

(Continuare în pag. 3-a)

Palatul Scupștinei Republicii Populare Federative Iugoslavia din Belgrad

Călduroasa primire făcută în țară delegației guvernamentale a R. P. F. Iugoslavia

La Iași

IAȘI (de la trimisul special al Agerpres).

Sîmbătă 23 iunie, la ora 15,55, a sosit în gara Iași, în drum spre București, președintele Republicii Populare Federative Iugoslavia, Iosip Broz-Tito, cu soția, Edvard Kardelj, vicepreședintele Vecei Executive Federative, cu soția, Kocea Popovici, secretarul de stat pentru Afacerile Externe, cu soția, Mialko Todorovici, membru al Vecei Executive Federative, Iacov Blajevici, președintele Vecei Executive a Republicii Populare Croația și celelalte persoane care-i însoțesc pe președinte în vizita pe care o face în țara noastră la invitația Prezidiului Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Miniștri al R.P.R.

În gară se aflau mii de locuitori ai orașului în așteptarea trenului. Pe peronul pavoazat cu drapelele de stat ale R.P.R. și R.P.F. Iugoslavia, se aflau în întîmpinarea oaspeților tov. P. Borilă, prim vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, A. Bunaciu, secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale, Șt. Cleja, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe, Caius Frantescu, șeful protocolului din Ministerul Afacerilor Externe, de asemenea reprezentanții organelor locale de partid și de stat: Dumitru Gheorghiu, prim secretar al comitetului regional Iași al P.M.R., C. Nistor, președintele sfatului popular regional Iași, V. Cracea, prim secretar al comitetului orășenesc Iași al P.M.R., Octav Iliescu, președintele sfatului popular al orașului Iași, conducători de instituții, oameni de știință, artă și cultură, ziariști, studenți, fruntași în producție.

Se aflau de asemenea în întîmpinare N. Vujanovici, ambasadorul R.P.F. Iugoslavia la București, locotenent colonel Milan Miniei, atașat militar al Ambasadei R.P.F. Iugoslavia la București, precum și N. Guină, ambasadorul R.P.R. în R.P.F. Iugoslavia.

În aplauzele entuziaste ale celor prezenți tovarășul Tito împreună cu persoanele care-l însoțesc, coboară din tren.

Răsună puternice ovații pentru prietenia între poporul romîn și poporul iugoslav, pentru conducătorii eroicului popor iugoslav. Pe peron este aliniată o companie de onoare. Comandantul companiei prezintă raportul președintelui R.P.F. Iugoslavia. Fanfara intonează imnurile de stat ale R.P.F. Iugoslavia și R.P.R. Apoi președintele R.P.F. Iugoslavia, Iosip Broz-Tito împreună cu tov. P. Borilă, trec în revistă compania de onoare.

Membrii delegației R.P.F. Iugoslavia și persoanele venite în întîmpinare, schimbă calde strîngeri de mînă. Ei iau apoi loc în tribuna din piața gării. La cuvîntul tov. C. Nistor, președintele sfatului popular regional Iași.

Scumpe și stimate tovarășe Tito, Dragi oaspeți,

În numele populației din orașul și regiunea Iași, vă adresez un călduros salut de bun venit. Noi, oamenii muncii din Iași, întîmpinăm cu bucurie venirea dv. și a celorlalți conducători ai popoarelor iugoslaviei frățești, pe pămîntul Republicii Populare Romîne. Oamenii muncii din țara noastră cunosc și prețuiesc în mod deosebit lupta eroică a popoarelor iugoslaviei, a dv. și a celorlalți conducători împotriva fascismului, pentru libertate și socialism. Noi ne bucurăm sincer de succesele popoarelor frățești ale Iugoslaviei în construirea patriei lor socialiste.

Sîntem încredințați că vizita dv este un eveniment care va contribui în mod deosebit la dezvoltarea legăturilor multilaterale dintre țările noastre și că dv. vă veți simți în mijlocul nostru înconjurat de o sinceră și caldă prietenie.

Trăiască prietenia veșnică dintre poporul romîn și popoarele Iugoslaviei!

Trăiască guvernul R.P.F. Iugoslavia!

Trăiască Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia!

Trăiască tovarășul Iosip Broz Tito!

Ultimele cuvinte ale vorbitorului au fost acoperite de puternice urale. Mii de oameni, mii de oameni ai muncii veniți în marea piață a gării din Iași au ovaționat pentru prietenia romîno-iugoslavă.

Apoi tovarășul Iosip Broz-Tito a rostit la microfon următorul cuvînt de răspuns:

Dragi tovarăși,

Pășind pe pămîntul Romîniei prietene vă adresez dv. tuturor și prin dv. întregului popor romîn, salutul cel mai călduros în numele delegației iugoslave și al popoarelor Iugoslaviei.

Am venit în țara dv. la invitația guvernului romîn și ne pare bine că vom avea posibilitatea să stăm de vorbă cu conducătorii dv. în ceea ce privește relațiile reciproce ale țărilor noastre atît în problemele politicii noastre interne, cît și în cele ale politicii noastre externe. Pe mine mă bucură că vom avea posibilitatea să vedem ce ați reușit dv. să realizați în această perioadă de cînd poporul muncitor are puterea în mînă, ce ați făcut pentru binele vostru și pentru viața dv. mai fericită. Eu cred, după cît am văzut împreună cu colaboratorii mei, că poporul muncitor din Romînia lucrează cu stăruință și depune toate eforturile în construirea viitorului vostru mai bun, socialist.

Doresc poporului muncitor din Romînia mult succes în năzuințele sale.

Trăiască poporul muncitor din Romînia!

Trăiască prietenia dintre Romînia și Iugoslavia!

Părăsind tribuna, tovarășul Iosip Broz-Tito spune: „La revedere tovarăși!"

Cuvintele tovarășului Tito sînt acoperite de ovații; mii de oameni ai muncii prezenți au manifestat puternic pentru prietenia dintre poporul romîn și popoarele Iugoslaviei unite în lupta pentru construirea socialismului în țările lor, pentru pace în întreaga lume.

Numeroși pionieri umplu brațele tovarășului Tito și ale membrilor delegației cu flori.

Membrii delegației iugoslave se îndreaptă apoi spre tren. De la fereastra vagonului, președintele R. P. F. Iugoslavia, Iosip Broz-Tito adresîndu-se celor de față mulțumește călduros pentru entuziasta primire făcută. „Cred că vom pune o bază trainică prieteniei noastre", spune tovarășul Tito.

La Bîrlad

BÎRLAD (de la trimisul special Agerpres). —

Pleacă din gara orașului Iași, trenul guvernamental s-a oprit în stațiile Ciurea, Birnova, Buhăești. În mica gară de la Birnova, o mare mulțime de locuitori a întîmpinat trenul guvernamental. Numeroși copii cu buchete de flori așteaptă în fața vagonului din care coboară tov. Iosip Broz-Tito cu soția, ceilalți conducători iugoslavi, precum și tovarășii P. Borilă, A. Bunaciu și Șt. Cleja. Ei sînt imediat înconjurați de populație. Copiii oferă flori conducătorilor iugoslavi și îi îmbrățișează. Se aclamă în cinstea prieteniei romîno-iugoslave. Tovarășul Tito și soția sa se fotografiază cu un grup de copii. La urările pe care copiii le adresează președintelui Iugoslaviei și soției sale, tov. Tito răspunde în limba romînă: „Trăiască pionierii romîni!". Aceste cuvinte sînt întîmpinate cu puternice aplauze de locuitori. Din mulțime a pășit un bătrîn care se adresează tovarășului Tito. „Ne pare rău că nu mai puteți sta la noi, dar știm că vă așteaptă întreaga țară".

Pe tot parcursul, muncitorii de la căile ferate, și numeroși țărani din satele apropiate, au salutat delegația guvernamentală a R. P. F. Iugoslavia. Chiar atunci cînd trenul oficial avea opriri de scurtă durată într-o clipă se adunau în fața ferestrelor vagoanelor cu care călătorește tovarășul I. B. Tito, grupuri de oameni care în cuvinte simple dar prietenești salutau delegația țării prietene în țara noastră.

În gara orașului Bîrlad trenul guvernamental a stat aproape 10 minute. Mii de oameni ai muncii, muncitori de la fabrica de rulmenți și de la fabrica de confecții din localitate, salariați de la alte întreprinderi și instituții, pionieri, școlari, cetățeni ai orașului, au venit să întîmpine pe oaspeții iugoslavi. Din partea autorităților locale au venit tov. Grigore Cimpoeșu, prim secretar al comitetului orășenesc Bîrlad al P.M.R., Gheorghe Musceleanu, președintele sfatului popular orășenesc, Petre Matei, prim secretar al comitetului raional P.M.R., reprezentanți ai sfatului popular al raionului Bîrlad, ai organizațiilor de masă. Pionierii din orașul Bîrlad au oferit delegației guvernamentale a R. P. F. Iugoslavia numeroase buchete de flori.

În gara orașului, în timp ce trenul pleca spre Capitală, tov. Iosip Broz-Tito a răspuns celor prezenți cu cuvintele: „În numele popoarelor iugoslave și în numele guvernului R.P.F. Iugoslavia, vă mulțumesc călduros pentru primirea deosebit de călduroasă pe care ne-ați făcut-o aici".

Trenul se pune în mișcare. Cetățenii Bîrladului manifestează prin urale și aclamații, pentru întărirea prieteniei între cele două popoare.

La Focșani

FOCȘANI (de la trimisul special Agerpres).

În gara Focșani, pavoazată cu drapelele de stat ale R. P. F. Iugoslavia și R.P.R., Iosip Broz-Tito, președintele R.P.F. Iugoslavia, și persoanele care îl însoțesc în vizita pe care o face în țara noastră, au fost întîmpinați de mii de cetățeni.

Pe peronul gării se aflau tov. Mihai Crețu, prim secretar al comitetului raional Focșani al P.M.R., Anton Fieraru, prim secretar al comitetului orășenesc Focșani al P.M.R., Anton Rădneanu, președintele comitetului executiv al sfatului popular orășenesc și alți reprezentanți ai organizațiilor de masă și de stat locale. La oprirea trenului special, un grup de pionieri a oferit președintelui Iosip Broz-Tito și celorlalți tovarăși din conducerea guvernului iugoslav și a Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia buchete de flori. În timpul opririi trenului pe peron domnea o vie animație. Au răsunat calde urări: Trăiască prietenia frățească între poporul romîn și popoarele iugoslave! Trăiască Iosip Broz-Tito, secretar general al C.C. al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia!

De la fereastra vagonului președintele Tito a rostit a scurtă cuvîntare: **Sîntem impresionați de primirea caldă făcută delegației noastre pe întreg traseu de la intrarea în țara dv. — a spus tov. I. B. Tito. Noi mergem la București pentru ca împreună cu conducătorii Republicii Populare Romîne să întărim și mai mult prietenia între popoarele noastre.**

Văd după fețele voastre că acest lucru vă bucură. Pot să vă pun că și popoarele iugoslave se bucură. Vă urez deplin succes în construirea viitorului vostru fericit — socialismul.

La Buzău

BUZĂU (de la trimisul special Agerpres).

Sîmbătă la ora 22,30, trenul special în care călătoresc președintele Iosip Broz-Tito, soția sa, și ceilalți membri ai delegației guvernamentale iugoslave a sosit în gara Buzău.

Pe peronul gării se aflau reprezentanți ai organizațiilor de partid și ai organizațiilor de masă, mii de oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile orașului Buzău, elevi și pionieri, care au primit pe oaspeți cu îndelungi și entuziaste aclamații.

Erau prezenți tovarășii Gheorghe Adam, prim secretar al comitetului raional Buzău al P.M.R., Marin Simionescu, secretar al comitetului orășenesc Buzău al P.M.R., Gheorghe Popescu, președintele sfatului popular orășenesc Buzău, Ion Moșescu, președintele sfatului popular raional Buzău.

În gara Buzău, în fața unei mari mulțimi de oameni, tovarășul Tito a făcut următoarea declarație: **Vă salut călduros în numele delegației și vă mulțumesc pentru primirea frumoasă pe care ne-o faceți. Ne pare foarte bine că dumneavoastră nutriți prietenie față de Iugoslavia, după cum arată această manifestație. Ea este încă un semn al întăririi continue a prieteniei dintre țările noastre. Cînd ne vom întoarce în Iugoslavia, vom povesti poporului nostru cîtă simpatie am găsit aci față de țara noastră.**

Ne întoarcem acum dintr-o altă țară, din Uniunea Sovietică, unde de asemenea am fost primiți cu căldură și unde am făcut o faptă mare semnînd cele două declarații.

Venim în țara voastră la invitația guvernului vostru și ne bucurăm, pentru că dorim ca rezultat al acestei vizite, relațiile noastre să fie mai bune decît au fost vreodată. Noi știm ce doriți dumneavoastră cel mai mult: doriți pacea. Și noi, care sîntem răspunzători în fața popoarelor noastre vom face totul ca să asigurăm pacea.

Doresc poporului muncitor din această regiune mult succes în muncă.

Aplauze furtunoase au subliniat cuvintele spuse de tovarășul Tito.

Președintelui Tito și soției sale precum și celorlalți membri ai delegației li s-au oferit buchete de flori.

La ora 22.40, trenul special însoțit de aplauze a părăsit gara Buzău.

Prietenia noastră are temelii de granit

Acad. prof. dr. C. I. Parhon

Bine ați venit în mijlocul nostru, iubite tovarășe Tito, vrednic reprezentant al popoarelor iugoslave.

Unirea face puterea, spune înțeleptul nostru proverb. Tocmai de aceea noi sîntem fericiți să vedem că prietenia dintre Uniunea Sovietică și Iugoslavia se întărește continuu și că aci în sudul și estul Europei, popoarele își string mîna la fel de prietenește.

Socialismul e înscris în legile dezvoltării omenirii. El se va dezvolta și în țările în care în prezent abia merge. Fiecare popor ajunge la socialism pe căi proprii dar de esență comună. Poporul nostru salută și urmărește cu interes succesele obținute de poporul iugoslaviei pe drumul ales în construirea socialismului. Succesele obținute de poporul romîn și popoarele iugoslaviei pe drumul construirii socialismului sînt temelia de granit pe care se clădește prietenia noastră frățească. În ce-l privește poporul nostru va milita activ pentru a cimenta tot mai puternic această prietenie. Colaborarea economică, științifică și culturală dintre Republica Populară Romînă și R.P.F. Iugoslavia constituie un factor important în opera de construcție economică și culturală a socialismului în ambele țări.

Prietenia popoarelor noastre este pusă în slujba păcii, a luptei comune pentru soluționarea pașnică a conflictelor, a potolirii asperităților, a evitării neînțelegerilor dintre popoare. Sofia condusă de tovarășul Tito în țara noastră va contribui fără îndoială la întărirea cauzei păcii și progresului, scumpă tuturor popoarelor.

Capitala întîmpină cu dragoste pe solii poporului iugoslav

Ing. Anton Vlădoiu
Președintele sfatului popular al Capitalei

Astăzi sosește în Capitala patriei noastre delegația guvernamentală a R.P.F. Iugoslavia, în frunte cu președintele Republicii, tovarășul Iosip Broz-Tito.

Cetățenii Capitalei întîmpină cu dragoste și căldură solii poporului iugoslav, în vizita cărora văd un prilej însemnat pentru strîngerea legăturilor de prietenie și colaborare dintre țara noastră și Republica Populară Federativă Iugoslavia.

Oaspeții dragi, invitați de Prezidiul Marii Adunări Naționale și Consiliul de Miniștri al R.P.R., vor avea prilejul să constate marile realizări obținute în Capitală, să cunoască pe oamenii muncii din orașul București, care prin munca lor plină de avînt, aduc zi de zi contribuții însemnate la opera de construire a socialismului în patria noastră și cauzei apărării păcii.

Salutînd delegația guvernamentală a R.P.F. Iugoslavia, cetățenii Capitalei transmit poporului iugoslav urări de noi succese în munca lui constructivă și pașnică, precum și dorința fierbinte ca relațiile de prietenie și colaborare cu poporul iugoslav să fie tot mai rodnice.

Comitetul executiv al sfatului popular al Capitalei, împreună cu toți oamenii muncii din orașul București, urează din adîncul inimii delegației guvernamentale a R.P.F. Iugoslavia, condusă de președintele Republicii, tovarășul Iosip Broz-Tito, un călduros „BUN VENIT" în Capitala patriei noastre.

DIN LITERATURA ȘI ARTA IUGOSLAVĂ

Contemporanii unei bogate literaturi

De vorbă cu scriitorii iugoslavi Grigor Vitez și Vasko Popa

Există anumite ocazii cînd clasicele reguli ale interviului sînt contrazise. Uneori, întrebările și răspunsurile „solemne" — etichetate în stricte rețete protocolare — se transformă în pasionate discuții pline de o nelipsită vervă. Amabilii mei interlocutori, scriitorii iugoslavi Grigor Vitez și Vasko Popa care ne vizitează țara ca oaspeți ai Congresului Scriitorilor din R.P.R., ne-au oferit plăcerea unei discuții care a durat cîteva ceasuri. Decorul a fost format din nenumăratele cafele, răspîndite în toate punctele cardinale ale mesei. Iar prologul l-a făcut tovarășul Grigor Vitez care a remarcat, spiritual, că, în

cazul nostru, noțiunea de „dialog" trebuie înlocuită cu aceea de „trialog", dat fiind numărul celor prezenți. Despre ce am discutat? Desigur — după cum vă și așteptați — în primul rînd despre variatele aspecte pe care le îmbracă literatura iugoslavă contemporană și despre cîțiva dintre scriitorii ei.

— Care sînt problemele ce frămîntă scriitorii din Iugoslavia? Iată o întrebare — ne-a spus tov. Vasko Popa — care necesită un răspuns detaliat. Scriitorii iugoslavi sînt preocupați să creeze o expresie literară, o formulă poetică care să corespundă omului ce trăiește într-o țară unde se realizează visul lui Marx, socialismul, comuna.

— Rezultatele acestei căutări — a intervenit tov. Grigor Vitez — sînt variate și bogate.

De asemenea, bogată și variată este și literatura noastră. Trebuie spus că literatura noastră este scrisă în mai multe limbi: în limba sîrbo-croată, în limba slovenă, macedoneană, precum și în limbile minorităților naționale care locuiesc în Iugoslavia. Vorbind despre literatura iugoslavă contemporană se remarcă în primul rînd o serie de romane în legătură cu lupta națională de eliberare, în legătură cu revoluția socialistă din Iugoslavia. Printre acestea citez romanul „Poem" al scriitorului Viecoslav Kalem. În această carte el redă cu un profund rafinament psihologic destinul diferiților eroi ai luptei poporului din Dalmația în timpul ocupației fascisto-italiene. Un alt succes al literaturii iugoslave este romanul „Zi de primăvară" de scriitorul Țiril Cosmaci. Această carte, care are o bază autobiografică, înfățișează prin prisma unui sloven care se reîntoarce în patrie din străinătate, urmele războiului. Pentru a face o imagine a literaturii iugoslave este necesar să-i amintim pe cei doi maeștri ai prozei noastre, Ivo Andrici și Miroslav Kisleja. Primul descrie în cărțile sale fapte din trecutul Bosniei, iar celălalt viața dintre cele două războaie în Iugoslavia. În literatura iugoslavă există o îndelungată și strălucită tradiție a nuvelei. Renumiții romancieri Ranko Marinkovici, Peter Segedin, Mihailo Zarici, Mișco Kranici, Slavko Ianevski, au creat adevărate capodopere ale genului. Și poezia iugoslavă trăiește o perioadă de adevărată înflorire.

De data aceasta interlocutorii mei se simt, evident, stînjeniți. O modestie excesivă le impune să nu vorbească și despre ei. Căci este un fapt știut că Grigor Vitez și Vasko Popa sînt doi poeți cunoscuți și prețuiți în țara prietenă. Tovarășul Grigor Vitez ne vorbește în continuare despre remarcabilele poeme ale scriitorilor Oscar Davicio, Milan Dedimat, Joje Udjovki, Ato Șopov, Vesna Parun, Jure Castelan și Stevan Raicicovici.

— Poezia iugoslavă — ne spune Vasko Popa — se prezintă ca un arbore cu multiple ramuri. Un loc însemnat ocupă de asemenea și literatura satirică. În țara noastră literatura satirică se dezvoltă în condițiile procesului de democratizare în toate sferele sociale. Numele autorilor satirici Branco Ciopici, Joja Horvat, Dsago Jerve se bucură de o mare popularitate în mijlocul publicului cititor. Scriitorii noștri sînt profund preocupați de rezolvarea mult discutatei probleme în jurul creării unei literaturi satirice progresiste în societatea socialistă.

Discuția noastră se apropie de sfîrșit. Minutarele ceasornicului indică, perseverente, scurgerea timpului. Tovarășul Grigor Vitez ne spune privind pe geam contururile orașului, scăldate în soarele de iunie:

„Cititorilor ziarului „Romînia liberă", salutul și urările mele cele mai cordiale".

VASKO POPA

— Am venit în Romînia pentru prima oară și Bucureștiul m-a uimit prin frumusețea lui. Am fost profund impresionați de bucuria cu care ne-au primit scriitorii romîni. Îmi pare bine că am avut prilejul să-mi îmbogățesc cunoștințele despre literatura română și sper că într-un viitor apropiat literatura română și literatura iugoslavă vor fi și mai bine cunoscute în țările noastre. Colaborarea scriitorilor din țările noastre se va dezvolta mai bine prin vizite reciproce și schimburi de reviste și publicații literare. Vizita lui Mihail Sadoveanu, care este mîndria literaturii române, reprezintă începutul contactelor reluate, care nu pot fi decît binefăcătoare pentru ambele noastre literaturi.

*

...M-am despărțit de cei doi scriitori iugoslavi cu sentimentul pe care îl dă o profundă și caldă prietenie. O prietenie cu vechi tradiții ce unește popoarele noastre.

D. TABACU

Haiducul din Veletovo

Povestire de Ivo Andrici

FRAGMENTE

Întîmplarea a avut loc după prăbușirea răscoalei lui Caragheorghe, pe vremea cînd au hotărît turcii din Ujițe să curețe munții și să elibereze șoselele de haiduci. Cînd s-a răspîndit vestea despre înfrîngerea revoluției din Șumadia, haiducii s-au retras în codri și dacă nu i apăsa vreo mare nevoie, nu ieșeau nici în calea ciobanilor, necum să se mai încumete a încurca calea turcilor. Însă turcii îi urmăreau și-i prigoneau pînă în vîrfurile munților, hotărîți să stîrpească definitiv germenele revoltei.

Prigoana l-a adus și pe Stoian din Veletovo în Bosnia, în împrejurimile satului lui natal, care se afla la graniță. Cinci ani a petrecut el în Sîrbia, hărțuindu-se mereu cu turcii. Și-a trecut în Sîrbia și copilul și nevasta. Familia l-a rămas în Sîrbia, refugiată pe undeva, iar el s-a retras cu încă un tovarăș în fortul dărîmat și ars al begilor Țirncici, la poalele Veletovului, înconjurat de turci și cu retragerea tăiată.

. . . . . .

În fortul acesta părăsit s-a baricadat haiducul Stoian din Veletovo, cu tîlharul din Arilia. Au închis toate intrările cu grinzi de lemn și cu pietre. Ferestre se aflau numai în două părți și erau foarte înalte. De la fereastre trăgeau cei doi oameni în oricine se ivea pe livada din împrejurime. Cei zece turci din Ujițe, care așezaseră fortul, au luat lucrurile de la început prea cu ușurință. Au ținut fortul o zi și o noapte sub asediu. Însă haiducii nici vorbă să se predea de bunăvoie. Nu le-a reușit nici haiducilor să evadeze din turn, însă nici turcilor nu le-a reușit să pătrundă înăuntru. Cei doi haiduci treceau ba la o fereastră, ba la alta și trăgeau cu atîta precizie, încît turcii credeau în unele momente că în fort trebuie să fie mai mulți rebeli. Le-a fost rănit deja al patrulea om. Turcii se apropiau de fort, tîrîndu-se pe burtă, pe după pruni din livadă, pe după stînci, adăpostiți de ochii haiducilor cu leasa de muiele, împletite înadins pentru acest scop. Îl somau pe Stoian să se predea. Aci îi promiteau că-i vor lăsa să plece în Veletovo teafăr și nevătămat, însă fără arme, aci îi spuneau că i-au prins soția și copiii și că au să-i înjunghie pe loc dacă nu se predă nemaidecît. Stoian nu le răspundea nimic, sau se mărginea numai să-i înjure spurcat. Tînărul din Arilia cînta, șuiera în degete, sau îi înjura și el. Făceu gălăgie cît trei.

Cît vreau turc din Ujițe se apropia mai mult de fort, ca să le poată striga cît mai din apropiere vreo înjurătură. Cei din fort îi răspundeau cu alte batjocuri și mai nărăvașice. Stoian îi cunoștea pe unii dintre turci după glas.

. . . . . .

A treia zi a venit din Ujițe un mulazim cu doi pandури. Cu el a venit și un țintaș excelent, un oarecare Daigici din Rogatița — un turc tînăr, înalt, mereu încruntat. L-au ascuns în dosul unei lease, iar mai la o parte au ieșit doi ujicemi și au început să-l provoace pe tînărul din Arilia, înjurîndu-i pe toți cei dragi, ai lui, unul cîte unul. Tînărul răspundea turcilor și-i înjura cu furie din dosul unei zăbrele dese, de la o fereastră mică. Daigici a așteptat tăcînd după leasă pînă mi l-a prins bine la țintă. Prin gaura îngustă a zăbrelei, prin care nu putea să pătrundă nici măcar un ou, l-a nemerit pe tînăr în ochiul drept și l-a împroșcat creerul cu tot cu ceafă.

Stoian, care străjuia la cealaltă fereastră, a sărit repede la tînăr. Și-a făcut cruce deasupra lui, căci își dăduse deja sufletul. Apoi s-a pus să guiere în degete și să-i înjure pe turci, ca aceștia să nu bănuie că tînărul a murit.

Însă turcii totuși au observat că tînărul nu mai trăia. Jubilau.

— Mai Stoiane, predă-te! De ce să-ți pierzi capul ca un nebun?

— Predă-te mai, căci ordonanța ta e moartă!

— Unde e, de ce nu mai gingurește?

În livada cu pruni, turcii îl sărutau pe Daigici și-l băteau prietenește peste umăr. El trecea printre ei, drept și încruntat, superb, de parcă ar fi cîlădit o mînăstire. Arma lui încă mai fumega.

Sub impresia acestui succes au hotărît să atace la noapte fortul din două părți și să-l prindă pe Stoian — viu ori mort. Însă în dimineața aceea a trecut pe drum Zulfo, un turc cu bunăstare din Veletovul de Jos. El l-a povățuit pe mulazim să nu și jertfească oameni și să nu încerce atacul asupra fortului, căci Stoian era Stoian și nici într-un caz nu și-ar da capul fără un preț scump. Ci, în Veletovo trăiește unchiul lui Stoian, badea Miloie, un bătrîn solitar, țăran pașnic și chibzuit, la care Stoian ține foarte mult și de a cărui vorbă ascultă mai mult decît de porunca unui părinte. Să-l aducă aci pe badea Miloie, să-l forțeze ca să-i ceară lui Stoian să se predea și să capituleze. Îi pot da chiar și cuvîntul de credință că lui Stoian n-are să i se întîmple nimic. Pe urmă s-or ține și ei de vorba dată, cum și-a ținut și Stoian cuvîntul dat turcilor din Ujițe în răstimpul anilor trecuți.

— Vă spun că are să facă așa, cum îi va cere badea Miloie!

Mulazimul pe care deja îl scotea din sărite acest mic război de la frontieră împotriva unui singur haiduc, își avea și motivele lui personale să aspireze cît mai repede la capitulare și să se întoarcă în Ujițe. Acceptă sugestia bătrînului Zulfo, crezînd că astfel va putea capăt asediului care dura deja de trei zile. Și ca să camufleze cumva faptul că s-a plecat să intre în tratative cu un răzvrătit, strigă cu glas tare către cei doi pandури, care porniseră deja în drum, să-l aducă pe badea Miloie.

— Să-mi aduceți pe mîrțoaga aceea nemaidecît!

Cătunul Veletovo era aproape și pandurii au ajuns curînd la casa lui badea Miloie. De la început bătrînul se codea și se eschiva în fel și chip, că toate ar fi în van, căci Stoian nu-i asculta vorba nici pe vremea cînd era supus leal al sultanului, dar mi-te acuma, după ce s-a răzvrătit contra stăpînirii de atîta amar de vreme și s-a hăimănit.

— Nu mă pricep eu la lucruri de acestea! — se căina bătrînul, prefăcîndu-se a fi și mai bătrîn de cum era și mai slăbănog. Eu îmi aștept moartea mîine, poimîine, aștept să-mi lase slujba de înmormîntare vreun popă. Nu sînt în stare să mă încurc în daravere haiducești... Vă rog să nu mă amestecați și să mă lăsați să-mi aștept ceasul morții aici, unde mă aflu...

Însă vălcărelile nu i-au fost de nici un ajutor. Bătrînul a fost nevoit să se gătească și să plece cu ei, plîngîndu-se mereu. Mergea anevoie și nu se putea ține la pas cu pandurii. Pe drum s-a oprit de cîteva ori și i-a rugat să nu-l ducă mai departe. Însă cînd au început pandurii să-l și îmbrînceacă, și-a strîns umerii și a încetat cu vălcărelile și rezistența. Tremura, gîfîind scurt și cramponat, de părea că șuieră. Sălta jalnic, cu pas de copilaș neguincios.

În mai puțin de o jumătate de oră au ajuns la Obarac. În jurul fortului era liniște. Turcii adăpostiți în livada cu pruni dormeau, sau se prăjeau la soare, tolăniți. Unii mîncau, alții fumau... Pe badea Miloie l-au condus într-un grajd. Așteptau să vină mulazimul. Badea Miloie s-a culcat pe paie, prefăcîndu-se că, doarme. Asculta toate mișcările și toate vorbele, cu încordare. Nu-i scăpa nici cel mai nesemnat foșnet de afară. Într-un tîrziu, doi turci din Ujițe s-au așezat pe iarbă lîngă zidul despicat al grajdului. Nu știau că badea Miloie se află înăuntru. Vorbeau între ei despre planul de a pune mîna pe Stoian prin intermediul bătrînului și spuneau ce vor face cu ei dacă le-o reuși să-l prindă în cursă. Povesteau despre fărădelegile făcute de Stoian în împrejurimile Ujițel. De pe acum savurau plăcerea ce avea să le-o producă chinurile la care îl vor supune.

Badea Miloie, zăcea în culcuș nemișcat, cu ochii închiși, adunat ghem, cu genunchii la gură. Făcea impresia omului bătrîn, care doarme adînc, stăpînit de un somn reparator. Îi era clar pentru ce l-au adus aci și ce aveau să-i ceară.

. . . . . .

În mintea bătrînului se întrețeseau gîndurile la repezeală. Făcea și desfăcea planuri pripite. Tot zbuciumul, toată mînia și agonisealа s-au dîstrus, totul a murit și a pierit în acești puțini ani din urmă. Pe acest Stoian, pe care îl iubea mai mult ca pe toți copiii fratelui său, de mult l-a scos din inimă și l-a înmormîntat. Însă, el să-l tușele și să-i ademenească în cursa turcilor, care aveau în orice caz să-l supună la tortură și la chinuri complite — ar fi un plan prea infernal și o lovitură prea grea pentru sufletul lui, pentru capul lui bătrîn și alb ca zăpada. La nenorocirea aceasta nu se aștepta deloc și nu avea suflet să se facă părtaș la ea... Dar, iată, îl forțau ca totuși să facă mișelia... Gîndurile grele și dureroasa nemișcare l-au scos broboane bombate pe frunte. Boabele de sudoare sclipeau pe firele cărunte, țesute de sub căciulă.

Veni mulazimul cu Zulfo și cu încă un pandur. Badea Miloie le-a dat pace să strige la el și să-l ghionteaască, apoi a sărit în sus deodată. Parcă ar fi fost trezit dintr-un somn adînc, speriat de el și încurcat. Stătea în fața mulazimului, smerit și cu capul plecat spre pămînt, ascultînd lămuririle lui Zulfo despre ce avea de făcut. Va ieși în livadă și se va urca pe stînca cea sură ca să poată Stoian să-l vadă bine din fort. De acolo îl va striga și-l va povățui să se predea de bunăvoie imediat, căci dacă nu se predă, turcii au să-l omoare nu numai pe el, badea Miloie ci și pe soția lui Stoian și pe copilul lui, iar apoi vor arde în flăcări întreg Veletovul. Îl va conjura pe el să-i este mai drag pe lume, să se predea în mîinile turcilor, pe cuvîntul lor de credință... Așa trebuia să-i vorbească lui Stoian pînă ce nu răspunde și nu iese să se predea.

— Așa, măi Miloie! Să se înșpăimînțească odată cu alarma și să scape de nimicire acea puțină sărăcie ce a mai rămas din Veletovo. Apoi și Stoian al tău ar rămîne viu și teafăr și s-ar întoarce la casa lui...

Vorbele din urmă le pronunță Zulfo cu glas scăzut și mai puțin sigur. Bătrînul îl asculta nemișcat, evident cucerit de alte gînduri. După ce și-a înșpăimîntat Zulfo cuvîntarea, bătrînul a început din nou să se tînguiască și să-i roage cu glas slab și deznădăjduit:

— Zău, măi oameni, eu nu sînt pentru astfel de afaceri. În chestii de acestea nici nu mă pricep, nici n-are Stoian să asculte de mine...

Se ghemuise bătrînul de tot, picioarele i se încovoiseră din genunchi, mîinile îi tremurau. Avea o barbă țepoasă, cărunță, o mustață albă ca ninsoarea, sprîncene stufoase. Gura nu i se vedea de sub mustață, iar ochii abia se zăreau printre firele dese, argintii. Pe fața lui tremura un surîs vag, trist și rugător.

Mulazimul întrerupse schimbul de vorbe al bătrînului cu o mișcare nervoasă și ordonă să-l conducă.

— Eh, eh!... — ofta bătrînul mereu, îndepărtîndu-se.

Pandurii l-au condus prin desișul de pruni pînă la cele din urmă lease. Apoi îl împinseră de la spate și-i porunciră să meargă drept spre răzor, să se urce pe stîncă și să strige către Stoian cum i-a fost dat deja ordin.

. . . . . .

Strigă cu glas slab, tremurător:

— Stoiane, măi!...

Tuși de cîteva ori, apoi strigă mai tare:

— Oooo, Stoianeeee!...

A strigat astfel de trei ori, cu glas bătrînesc, duios. Tăcu un răstimp, parcă ar fi vrut să se convingă dacă l-a recunoscut glasul și se uită la el nepotul pitit în vreun ungher al turnului. După aceea își desprinse palmele de pe genunchi, se îndreptă din șale, își îndreptă capul și își încordă gîtul. Își ridică mîinile, puse palmele pîlnie la gură și strigă cu alt glas — glas nou, necunoscut de turci:

— Stoiane, nu te preda viu în mîinile lor! Nu te preda cu nici un preț!

Turcii ascunși în livada cu pruni și pe după lease, care așteptau să audă ce va vorbi bătrînul către Stoian și ce-i va răspunde el din fort, au rămas un moment buimaci de surpriză. Se întrebau între ei dacă au auzit bine vorbele bătrînului. Li se părea că l-a înșelat auzul. Se uitau unul la altul și de pe fețe își citeau reciproc impresiile. Pe fețele tuturor se citea o singură impresie — zăpăceala.

Bătrînul strigă mai departe:

— Ascultă ce-ți spun, Stoiane, și nu te preda viu pe mîinile turcilor! Îți-o spun pentru că știu ce ți-au pregătit!...

La turci dura încă zăpăceala. Îi desmeteci glasul mulazimului, răgușit de furie:

— Loviți-i!... Trageți în el!...

Priseră și ei comanda detunătoare și furioasă, strigînd unii la alții:

— Trageți!... Trageți!...

Strigau toți — nimeni nu trăgea. Nu trăgea nimeni, pentru că nimeni nu se aștepta la întîmplarea aceasta. Iar bătrînul din mijlocul livezii mereu își repeta povața către haiducul ascuns în turn, să nu se predea viu nici într-un chip. Însă acum glasul lui era asurzit de vociferarea furioasă a turcilor.

— Nu te pre...

Pocni cea dintîi armă, care-i tăie vorba, însă glonțul nu-l nimerise. Al doilea glonț îl prinse. Bătrînul se încovoie și căzu jos, ușor, parcă plutind ca o frunză. Se scufundă în iarba sucoasă dinaintea stîncii cenușii.

Turcii au mai tras cîteva gloanțe într-acolo. Stoian le-a răspuns prin două focuri, trase unul după altul de la fereastra turnului. Pesemne a tras odată din arma sa, iar pe urmă a Arilianului mort. A tras pentru mîntuirea sufletului bătrînului.

Pe urmă s-a făcut liniște.

. . . . . .

Din cer se prăbuși un torent greu, cu fulgere și bubuituri, cum se întîmplă deobicei foarte des prin părțile acestea. După ce a mai slăbit puțin năvala vîntului și s-au mai potolit fulgerele, ploaia a început să toarne și mai puternică, egală, monotonă, învăluind întreaga regiune în întuneric și țesătură deasă de aburi. Torentul a stins toate focurile și gîrlele de apă au dus la vale toate scările. Turcii s-au îndesat într-un grajd strîmt. Nimeni nu se mai gîndea să schimbe sentinelele de la ușa fortului și nici nu se întreba despre soarta lor. Erau toți pătrunși de frica morții sub năvala impetuoasă a torentului, a furtunii, a fulgerelor. Mulazimul ședea nepăsîncios în bordeiul care pîrîia și se cutremura din încheieturi. Ploaia a străbătut prin acoperiș și i-a făcut loc în patul de nuiele. Pe lîngă el au săpat un jgheab pentru scurgerea apei și l-au acoperit cu o pătură.

S-au ascuns toți și tăceau, de parcă nimeni nu-și mai aducea aminte de ce au poposit în regiunea Obaracului. Uraganul a ținut pînă târziu în noapte. După ce s-a scurs ploaia și a încetat furia furtunii, a rămas noaptea întunecoasă, grea, îmbibată de umezeală, fără stele, fără lună, cu murmurul asurzitor al pîraielor ascunse în hăznă. Nu încăpea nici vorbă despre vreo încercare de asalt asupra fortului. Mulazimul nu se mai îndoia că haiducul a fugit.

Minezi au răsărit zori cu cer albastru, încărcat de vapori. De pe coaste se ridica o ceață albă, deasă, lîncuroasă. Sentinelele de la ușile turnului s-au fost întors înainte de zori la bordei și acum dormeau somn de moarte. Mulazimul n-a vrut să le pomenească, căci era sigur că haiducul s-a folosit de furtună și a fugit cînd urgia a fost mai năprasnică, neobservat de ochii nimănui. Spre a se convinge de aceasta, a dat ordin să se facă un atac asupra turnului din toate părțile, ca să-l provoace pe haiduc la rezistență. În caz că ar mai fi înăuntru. Furtuna a împrăștiat tot fînul din cele două care. Pandurii adăpostiți după lease se apropiau încet. Nu răspundea nimeni. Cînd au pătruns înăuntru, au aflat numai cadavrul tînărului din Arilia.

Nu se afla nici o urmă de haiducul Stoian din Veletovo.

Au descoperit și cadavrul bătrînului Miloie în iarba din livadă, năclăit de nămol. Valurile gîrlei l-au adus pînă la picioarele turnului.

Au tăiat capetele amîndurora cadavre și, după ce au recreat fiorul întreg cu deamănuntul de la viri pînă la subsol, mulazimul a dat ordin să se întoarcă întreaga expediție la Ujițe.

În Ujițe mulazimul a făcut raport despre întreaga întîmplare și toate necazurile, în fața muteselimului. S-au sfătuit îndelung. Pe urmă muteselimul a dat ordin să se pună capetele la sare, să fie bine grijite, ca apoi să fie trimise la Beograd, învelite în foi de lalinge și împachetate în traistă de lînă.

În scrisoarea trimisă deodată cu capetele, muteselimul a comunicat vizirului că a reușit să facă liniște deplină la frontieră și ca dovadă pentru aceasta trimite „capul bătrînului haiduc Stoian din Veletovo, un mare și crîncen criminal", și capul asociatului și mine: drepte a acestui pagîn, care lua parte la toate fărădelegile lui.

Astfel și-a înlocuit badea Miloie nepotul, pe Stoian, temutul haiduc din Veletovo. Astfel și-a înșelat muteselimul superiorii. Astfel s-a întîmplat ceea ce nimeni nu se aștepta nicidecum să se întîmple — nevinovatul badea Miloie, după șaptezeci și doi de ani de trai liniștit la țară, a ajuns să moară haiduc, iar capul lui crescut în păr, în barbă, în mustețe, alb și spălăcit, ca de argint, să stea arborat pe zidurile cetății Beogradului, alături de capul înnegrit și uscat al tînărului din Arilia.

Ivo Andrici este una din cele mai proeminente figuri ale literaturii sîrbe contemporane. Născut la Sarajevo în 1891, a studiat filozofia la Zagreb, Viena și Cracovia. Ales între cele două războaie mondiale membru corespondent al Academiei sîrbești de Științe din Belgrad, Ivo Andrici este actualmente președintele Societății Scriitorilor din Republica Populară Federativă Iugoslavia.

Primul său volum, Ivo Andrici l-a publicat încă în 1918. Romanele și nuvelele sale „Cronica Travniculuî", „Podul peste Drina", „Domnișoara", fac parte din tezaurul literaturii sîrbe contemporane și se bucură de un mare succes printre cititorii iugoslavi.

Povestirea din care publicăm fragmentele face parte dintre lucrările lui Ivo Andrici care evocă lupta locuitorilor Bosniei împotriva jugului otoman.

Cinematografia iugoslavă

Cu cîteva zile înaintea eliberării Belgradului de sub ocupația fascistă avea loc în mai multe săli de pe teritoriul eliberat de armata populară, premiera primului jurnal cinematografic realizat de secția de cinematografie de pe lîngă statul major al armatei populare de eliberare.

Acesta a fost începutul noii cinematografii iugoslave și în același timp prima realizare a acesteia.

După eliberarea integrală a Iugoslaviei și crearea Republicii Populare Federative Iugoslavia a luat ființă în februarie 1945 studioul cinematografic de stat, care a realizat în cursul aceluiași an primele trei filme documentare. Un an mai tîrziu, în 1946, a început turnarea primului film artistic de lung metraj „Slavița". Regizorul și cea mai mare parte a interpreților acestui film fuseseră participanți activi la lupta de eliberare și la revoluție și de abia lepădaseră uniformele militare. De altfel și filmul lor trata aceeași temă îndrăgită de ei toți și de întreg poporul: Revoluția.

Odată cu „Slavița" a început perioada de înflorire a cinematografiei iugoslave. În răstimp de 10 ani au fost turnate 50 de filme artistice de lung metraj, printre care: „Acest popor va trăi", „Tinerețea nemuritoare", „Ultima zi", „Toți pe mare", „Furtuna", „Țiganca", „Eșalonul Dr. M", „O persoană suspectă", „Concertul" etc.

În această perioadă în Republica Populară Federativă Iugoslavia s-au dezvoltat 14 studiouri cinematografice. Ele colaborează și cu studiourile din U.R.S.S., Germania, Franța, Grecia, Norvegia, Austria, realizînd producții comune.

De curînd filmul „Gubla" creat în cooperație cu studiourile franceze a fost turnat pentru ecranul stereoscopic și este primul film stereoscopic la care participă actori, regizori și tehnicieni iugoslavi.

Filmul este un gen de artă foarte iubit în Iugoslavia. Cîteva date comparative ilustrează cum nu se poate mai grăitor această realitate. Așa de pildă, dacă în 1946, 4.000.000 de cetățeni au vizionat filmele care rulau pe ecranele țării, în 1955 numărul lor s-a ridicat la impresionanta cifră de aproape 97.000.000 cetățeni. În proporție corespunzătoare a crescut și numărul cinematografelor. Trebuie menționat că în Iugoslavia numeroase întreprinderi, uzine, și cooperative țărănești de muncă au săli proprii de cinematograf.

Filmele iugoslave sînt mult apreciate atît în țară cît și în străinătate. Actualmente peste 20 de filme artistice iugoslave rulează în mai mult de 40 de țări, printre care Australia, Argentina, Brazilia, Egipt, Anglia, U.R.S.S., S.U.A., China, Romînia, Cehoslovacia, Elveția etc.

Începînd din 1946 filmele iugoslave au fost prezentate la toate festivalurile cinematografice mai importante din lume: la Cannes, Veneția, Berlin, Edinburg, Karlovi-Vary, Locarno, Salzburg, etc. Pînă în prezent, filmele iugoslave au fost prezentate la 36 de festivaluri. Multe dintre ele au fost premiate. În afară de festivalurile internaționale în Iugoslavia se organizează în fiecare an în luna iulie, festivalul filmului iugoslav.

Sub cerul deschis, în vechiul coloseum roman din Pola se prezintă cele mai bune filme turnate în perioada dintre două festivaluri.

Acesta este unicul festival de acest fel în Europa — și la el participă în fiecare seară cîte 15.000 spectatori.

La festivalul care va avea loc anul acesta vor fi prezentate aproximativ 13 filme artistice și 30 filme de scurt metraj.

În fiecare an sînt invitați la festival oaspeți — reprezentanți de seamă ai cinematografiei străine. Cu acest prilej se prezintă și filme străine. În 1955, de pildă, au fost prezentate în cadrul festivalului, dar în afara concursului două filme americane stereoscopice precum și două filme franceze. Unul din filmele americane prezentate a fost premiat la festivalul cinematografic de la Cannes din 1955.

DIN SCULPTURA IUGOSLAVĂ

LOJZE DOLINAR: *IVAN CANKAR* (bronz)

LUCRĂRILE CONGRESULUI SCRIITORILOR DIN R.P.R.

Coraportul despre literatura naționalităților conlocuitoare prezentat de tov. Nagy István

Vorbitorul a arătat că paralel cu noua cultură socialistă română și în strînsă legătură cu aceasta s-a format și se dezvoltă cultura, literatura și arta, națională ca formă, socialistă în conținut, a celorlalte naționalități din țara noastră.

Înfățișînd realizările literaturii maghiare din țara noastră, vorbitorul a arătat că aceasta continuă tradițiile progresiste moștenite de la marii scriitori și poeți clasici ai literaturii maghiare și tradiția literaturii maghiare din țara noastră a perioadei dintre cele două războaie mondiale. În această privință, demnă de subliniat este activitatea scriitorilor, poeților și publiciștilor strînși în jurul revistei „Korunk" redactată de Gaál Gábor, care a luptat timp de 15 ani în condiții grele pentru răspîndirea literaturii progresiste puse în slujba poporului.

Majoritatea scriitorilor maghiari din țara noastră s-au strîns încă în primii ani după eliberare în jurul steagului partidului, știind că din primul moment al existenței sale partidul a luptat în mod consecvent împotriva asupririi naționale, pentru egalitatea în drepturi a naționalităților, văzînd în politica națională leninistă a partidului singura garanție sigură a dezvoltării libere a culturii și literaturii lor. În acești ani apar poeziile celor mai buni poeți și nuvelele — Horváth Imre, Szabédy László, Szemlér Ferenc, Horváth István, Kiss Jenő.

Cel mai frumos document al frontului unic, partinic, al patriotismului și internaționalismului proletar al poeților noștri este colecția de versuri intitulată „Hazánk magyar költői" (Poeți maghiari din R.P.R.).

Printre realizările cele mai remarcabile ale prozatorilor maghiari din R.P.R. coraportul citează cărțile lui Asztalos István „Vîntul nu se stinge din senin" și „Cu inima tînără", „Profesorii" de Gagyi László, „Brazdă peste hotare" de Horváth István, „Cu ghiarele și cu dinții" de Kovács György, „La cea mai înaltă tensiune", „Un an din cel treizeci", „Fetele noastre" de Nagy István, „Familia Gondor" de Szabó Gyula. Coraportul relevă printre alte apariții deosebit de valoroase pe talentații Sütő András și Szabó Gyula, care au crescut și s-au afirmat în condițiile regimului nostru democrat-popular. Alături de ei se afirmă tot mai mult talente autentice ca Bajor Andor, Erdély László, Fodor Sándor, Hornyák Jozsef, Bohcsos István, Nagy Ilona, Kormos Gyula, Szabo István, Méhes György, Nagy Olga, Marton Lily sau Gaál Margit.

Făcînd bilanțul realizărilor, coraportul relevă faptul că dramaturgia a rămas în urmă față de nivelul de dezvoltare a literaturii noastre noi.

Pe tărîmul criticii literare coraportul arată că alături de generația de critici mai vîrstnici și cu mai multă experiență, ca Gaál Gábor, Robotos Imre, Csehi Gyula, Szentimrei Jenő, Szabédi László, Sőni Pál, Jancsó Elemér și Molter Károly s-au aliniat tineri ca Hajdu Győző, Marosi Péter, Gálfalvi Zsolt, Földes László, care prin activitatea lor au contribuit la dezvoltarea literaturii noastre. Unii critici nu au luptat cu destulă tărie împotriva infiltrațiilor negativiste și liberaliste. Coraportul relevă faptul că dramaturgia a rămas în urmă față de nivelul de dezvoltare a literaturii noastre noi.

Pe tărîmul criticii literare coraportul arată că alături de generația de critici mai vîrstnici și cu mai multă experiență, ca Gaál Gábor, Robotos Imre, Csehi Gyula, Szentimrei Jenő, Szabédi László, Sőni Pál, Jancsó Elemér și Molter Károly s-au aliniat tineri ca Hajdu Győző, Marosi Péter, Gálfalvi Zsolt, Földes László, care prin activitatea lor au contribuit la dezvoltarea literaturii noastre. Unii critici nu au luptat cu destulă tărie împotriva infiltrațiilor negativiste și liberaliste. Coraportul citează cărțile lui Asztalos István „Vîntul nu se stinge din senin" și „Cu inima tînără", „Profesorii" de Gagyi László, „Brazdă peste hotare" de Horváth István, „Cu ghiarele și cu dinții" de Kovács György, „La cea mai înaltă tensiune", „Un an din cel treizeci", „Fetele noastre" de Nagy István, „Familia Gondor" de Szabo Gyula. Coraportul relevă printre alte apariții deosebit de valoroase pe talentații Sütő András și Szabo Gyula, care au crescut și s-au afirmat în condițiile regimului nostru democrat-popular. Alături de ei se afirmă tot mai mult talente autentice ca Bajor Andor, Erdély László, Fodor Sándor, Hornyák Jozsef, Bohcsos István, Nagy Ilona, Kormos Gyula, Szabo István, Méhes György, Nagy Olga, Marton Lily sau Gaál Margit.

Făcînd bilanțul realizărilor,

Actualitatea INTERNAȚIONALĂ

Vizita delegației parlamentare române în R. P. Bulgaria

PLOVDIV 23 Trimisul special al Agerpres transmite: Simbătă în zori membrii delegației parlamentare române care vizitează R. P. Bulgaria au început călătoria prin țară. Ei au străbătut cu automobilele serpentinele de-a lungul văii care desparte masivele muntoase Sredna Gora și Stara Planina, apoi vestita vale a trandafirilor pînă la Levskigrad. Mulți locuitori din Levskigrad au ținut să cunoască personal pe deputații romîni. O bătrînică, mama lui Teodosie Markov, partizan ucis de fasciști la Sofia, Nekolai Ivanov bătrîn care a fost cîndva în Romînia, unde a trudit alături de țărani romîni pe moșia lui Dinu Brătianu, au strîns mîinile delegaților și i-au rugat să transmită poporului romîn un călduros salut.

La amiază parlamentarii romîni au sosit la Plovdiv.

Teatrul Național „I. L. Caragiale" la Paris

Publicul francez a făcut o caldă primire piesei „O scrisoare pierdută"

PARIS 23 (Agerpres). — Vineri seara, în impunătoarea sală a Teatrului „Sarah Bernardt", unde se desfășoară Festivalul internațional de artă dramatică, ansamblul Teatrului Național „Ion Luca Caragiale" a prezentat „O scrisoare pierdută".

Relatînd despre spectacolul inaugural al ansamblului romînesc, agenția France Presse transmite:

„Publicul numeros care a asistat la această reprezentație a făcut o primire călduroasă regiei d-lui Sică Alexandrescu, actorilor, în special d-lui Bărbulescu (prefectul), d-lui A. Gingaru (soțul înșelat) și d-nei Celia Dima.

În rîndurile asistenței se afla d-l Paul Cornea, director general adjunct în Ministerul Culturii din București, d-l Bălănescu, trimisul extraordinar și ministrul plenipotențiar al Republicii Populare Romîne în Franța, d-na Yonnel de la „Teatrul Francez" și d-na Elvira Popescu.

Prezența reprezentanților artei teatrale românești la Paris a stîrnit un interes deosebit în cercurile artistice din capitala Franței. Numeroase ziare, precum și Radiodifuziunea franceză, au solicitat interviuri și declarații membrilor ansamblului romînesc. Au fost organizate conferințe de presă și întîlniri între autori dramatici și actori francezi și artiști romîni.

Biletele pentru cele trei spectacole ale Teatrului Național din București — la 22 și 23 iunie „Scrisoarea pierdută", iar la 24 iunie „Ultima oră" de Mihail Sebastian — au fost vîndute integral puțin timp după punerea lor în vînzare.

Măsuri îndreptate spre dezvoltarea continuă a democrației în R.D. Germană

BERLIN 23 (Agerpres). — A.D.N. transmite: Într-un interviu acordat unui corespondent al agenției A.D.N., K. Maron, ministrul Afacerilor Interne al R.D. Germane, a comunicat că de la cea de a 3-a conferință a P.S.U.G. Ministerul Afacerilor Interne se ocupă de pregătirile în vederea traducerii în viață a măsurilor îndreptate spre dezvoltarea continuă a democrației în R.D. Germană și slăbirea încordării. Unele din aceste măsuri vor intra în vigoare în viitorul apropiat. K. Maron a explicat că este vorba de ușurarea comunicațiilor aeriene și rutiere cu Berlinul, modificîndu-se în acest sens activitatea poliției de frontieră și a punctelor vamale de pe linia de demarcație a Berlinului. În această ordine de idei el a subliniat că pentru cauza slăbirii încordării ar fi foarte folositoare tratative între primarul Marelui Berlin și senatul vest-berlinez.

Semnale radiofonice din planeta Venus?

COLUMBUS (Ohio) — După cum anunță agenția France Presse, directorul serviciului de radio al Observatorului Universității din Ohio, dr. John Kraus, a declarat că a captat noi semnale radiofonice „originare, probabil, din planeta Venus".

La începutul acestei luni dr. Kraus a făcut aluzie la asemenea fenomene, dar de astă dată a insistat asupra faptului că noile semnale seamănă în multe privințe cu cele emise de stațiile „terestre". „Oricare ar fi natura fenomenelor în chestiune, a spus el, noile semnale, complet diferite de primele, sînt de un tip ce poate fi calificat drept „complex". Acest tip are numeroase caracteristici ale emisiunilor unei stații de radio-telegrafie terestră". Dr. Kraus a subliniat că a procedat la un număr suficient de observații diferite pentru a putea crede în cele din urmă că aceste semnale provin din planeta Venus, despre care se spune deseori că este „sora geamănă" a pămîntului.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

• La 24 iunie vor avea loc în Islanda alegeri pentru Alting (parlament). (Agerpres).

• La 22 iunie, cu prilejul împlinirii unui an de la semnarea Declarației comune a guvernelor U.R.S.S. și Indiei, K. P. S. Menon, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Indiei în U.R.S.S., a vorbit la postul de radio Moscova. (TASS).

• La 22 iunie, vicepreședintele Indiei, dr. Radhakrishnan, a asistat la teatrul Academic de dramă uzbek „Hamza" la premiera „Fiica lui Ganga", creat după romanul „Naufragiul" de clasicul literaturii indiene, Rabindranath Tagore. (TASS).

• La 21 iunie, în insula japoneză Honsiu a căzut o grindină care ajungea pînă la mărimea unei portocale. 75 de oameni au fost răniți. (United Press).

• J. Nehru, primul ministru al Indiei, a sosit la Londra. (Reuter).

• La 23 iunie a avut loc în Egipt un plebiscit care trebuie să stabilească dacă este aprobată prima constituție a Republicii Egipt și alegerea lui Gamal Abdel Nasser ca președinte al republicii. (TASS).

Se întăresc legăturile de prietenie dintre U.R.S.S. și țările Orientului Mijlociu

Noi acțiuni în slujba prieteniei dintre U.R.S.S. și Yemen

MOSCOVA 23 (Agerpres). — TASS transmite: În ziua de 23 iunie a fost semnat la Moscova comunicatul sovieto-yemenit cu privire la vizita în U.R.S.S. a emirului Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr, prințul moștenitor al Yemenului, vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Externe al Yemenului. În comunicat se arată între altele că, în timpul șederii sale la Moscova, prințul moștenitor, emirul Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr și persoanele care îl însoțesc au avut o serie de convorbiri cu personalități conducătoare sovietice.

În cursul acestor convorbiri s-a constatat cu o mare satisfacție că relațiile dintre Uniunea Sovietică și Yemen au fost totdeauna și continuă să fie prietenești și sincere, ceea ce corespunde intereselor de stat atît ale Uniunii Sovietice cît și ale Yemenului și contribuie la întărirea păcii în Orientul Apropiat și Mijlociu.

În urma convorbirilor s-a considerat necesar efectuarea în viitorul apropiat a unui schimb de reprezentanți diplomatici între U.R.S.S. și Yemen, prevăzut prin articolul 4 al Tratatului de prietenie dintre Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Regatul Mutavvakili din Yemen. S-a considerat indicat ca ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al U.R.S.S. în Egipt să fie acreditat totodată ca trimis extraordinar și plenipotențiar al U.R.S.S. în Yemen, iar trimisul extraordinar și plenipotențiar al Yemenului în Egipt să fie acreditat în același timp trimis extraordinar și plenipotențiar al Yemenului în U.R.S.S.

În timpul vizitei la Moscova — se arată în comunicat — cele două părți au stabilit listele de mărfuri care vor fi livrate în baza acordului comercial existent și s-a căzut de acord asupra vînzării de către Uniunea Sovietică Yemenului a unor mărfuri sovietice și asupra vînzării de către Yemen Uniunii Sovietice.

Au fost stabilite principiile de colaborare cu scopul de a ajuta Yemenul în înfăptuirea măsurilor sale de dezvoltare economică și anume pe calea executării unor proiecte de reconstrucție și a obținerii de utilaj și materiale corespunzătoare. În acest scop Uniunea Sovietică va acorda Yemenului înlesniri privind comenzile care vor fi făcute de către acesta.

Comunicatul a fost semnat din partea guvernului U.R.S.S. de N. A. Bulganin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., iar din partea regatului Mutavvakili de către prințul moștenitor, emirul Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr.

★

MOSCOVA 23 (Agerpres). — TASS transmite: La 22 iunie K. E. Voroșilov, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., a oferit în Marele Palat al Kremlinului o recepție în cinstea emirului Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr, prințul moștenitor al Yemenului, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Externe al Yemenului.

★

MOSCOVA 23 (Agerpres). — TASS transmite: La 23 iunie N. S. Hrușciov l-a primit pe emirul Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr, prințul moștenitor al Yemenului. Convorbirea s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească.

★

MOSCOVA 23 (Agerpres). — TASS transmite: La 23 iunie emirul Seif Ul-Islam Muhammed El-Badr, prințul moștenitor al Yemenului a oferit la Moscova o recepție în cinstea conducătorilor statului sovietic. La recepție au participat: N. A. Bulganin, N. S. Hrușciov, L. M. Kaganovici, G. M. Malenkov, A. I. Mikoian, V. M. Molotov, M. G. Pervuhin, K. E. Voroșilov, miniștri, mareșali și amirali, deputați și alte personalități. Printre oaspeți au fost de asemenea șeful unor ambasade și misiuni acreditați la Moscova.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie.

„Oamenii sovietici vor să vadă Egiptul puternic, liber și independent"

Declarația făcută de D. T. Șepilov pe aerodromul din Cairo

CAIRO 23 (Agerpres). — TASS transmite: La 22 iunie, D. T. Șepilov, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S., a părăsit orașul Cairo, unde a venit la 16 iunie ca invitat al guvernului egiptean cu prilejul sărbătorii naționale — Ziua Independenței și a Republicii.

La invitația președintelui Republicii Siria și a președintelui Republicii Liban, D. T. Șepilov, va vizita Siria și Libanul. D. T. Șepilov va vizita de asemenea Grecia.

Pe aerodrom a fost aliniată o gardă de onoare și a fost executat imnul de stat al Uniunii Sovietice. Cei prezenți au făcut lui D.T. Șepilov o călduroasă și prietenească manifestație de rămas bun.

D.T. Șepilov a făcut pe aerodrom o declarație în care a spus printre altele:

Înainte de a părăsi minunata dv. țară, permiteți-mi să mulțumesc cordial talentatului și harnicului popor egiptean, guvernului său și personal primului ministru, Gamal Abdel Nasser, pentru primirea deosebit de caldă și ospitalitatea acordată nouă, reprezentanților Țării Sovietice.

Am văzut pe admirabilii muncitori egipteni, care își însușesc cu succes tehnica modernă și care prin munca depusă sporesc bogăția patriei lor. Am avut întîlniri emoționante cu țesători egipteni, cu oameni de stat, cu oameni politici și cu reprezentanți ai vieții publice din Egipt. În tot ceea ce am văzut se vădesc înaltele posibilități creatoare ale poporului egiptean, care dovedesc că țării dv. i se deschide un viitor măreț.

Urăm poporului egiptean cele mai mari succese în realizarea măsurilor pe care și le propune în domeniul dezvoltării industriei sale naționale, a agriculturii și culturii. Oamenii sovietici vor să vadă Egiptul puternic, liber și independent, cu o industrie dezvoltată, cu o agricultură înfloritoare, pentru a asigura poporului egiptean o viață îmbelșugată și un înalt nivel cultural.

Nu ne luăm rămas bun de la dv., ci vă spunem la revedere! Sîntem convinși că vizita pe care primul ministru Gamal Abdel Nasser o va face în Uniunea Sovietică în luna august a.c. nu va contribui numai la strîngerea legăturilor personale între conducătorii țărilor noastre, ci va fi totodată o nouă etapă importantă în dezvoltarea prieteniei veșnice și indestructibile dintre U.R.S.S. și Egipt. Vom aștepta pe d-l prim ministru și pe însoțitorii săi în țara noastră ca pe niște oaspeți dragi.

„Uniunea Sovietică și Siria au toate condițiile pentru dezvoltarea relațiilor prietenești"

Declarația lui D. T. Șepilov la sosirea la Damasc

DAMASC 23 (Agerpres). — TASS transmite: La 22 iunie a sosit la Damasc în vizită oficială la invitația guvernului sirian, D. T. Șepilov, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S.

Pe aeroportul din Damasc, D. T. Șepilov și persoanele care îl însoțesc au fost întîmpinați de Salah Ed-Din Bitar, ministrul Afacerilor Externe al Siriei, Faud Halabi, secretar general al Cancelariei președintelui și alte personalități oficiale.

Salah Ed-Din Bitar, ministrul Afacerilor Externe al Siriei, a declarat că este foarte bucuros să salute în numele guvernului sirian, pe ministrul sovietic al Afacerilor Externe sosit pe pămîntul Siriei. Sosirea ministrului Afacerilor Externe al Uniunii Sovietice, Șepilov, a spus Bitar, va contribui la întărirea continuă a legăturilor prietenești dintre Siria și Uniunea Sovietică.

În cuvîntarea de răspuns, D. T. Șepilov a spus între altele: Permiteți-mi ca în numele guvernului sovietic, al poporului sovietic, din partea mea personal să transmit sentimentele de sincer respect, de prietenie, cordială și cele mai bune urări guvernului sirian și poporului sirian iubitor de libertate, care construiește cu succes statul său independent și care își dezvoltă economia sa națională.

Permiteți-mi să-mi exprim speranța că întrevederile și convorbirile noastre vor avea drept rezultat lărgirea și adîncirea încrederii și colaborării între țările noastre. Uniunea Sovietică și Siria au toate condițiile pentru dezvoltarea relațiilor prietenești pe baza egalității depline, a neamestecului în treburile interne, a luării necondiționate în considerare a particularităților fiecărui stat și a respectării reciproce a intereselor celor două țări. Este neîndoielnic că prietenia și colaborarea dintre Republica Siriană și Uniunea Sovietică vor fi spre folosul țărilor noastre, spre folosul păcii.

Declarațiile lui Salah Ed-Din Bitar și D. T. Șepilov au fost ascultate cu mare atenție și au fost primite cu aplauze furtunoase de către cei prezenți.

Ziua Flotei Aeriene a U. R. S. S.

Colonel Matei Maci

Poporul sovietic sărbătorește astăzi Ziua flotei sale aeriene. În această zi, pe marele aerodrom de la Tușino, populația Moscovei salută plină de entuziasm și mîndrie marele miting al aviației sale. Această tradițională sărbătoare populară este așteptată cu nerăbdare de întreg poporul sovietic, care trece în revistă noile succese ale constructorilor și ale neînfricaților piloți civili și militari sovietici.

După cel de-al doilea război mondial, avînd în față experiența căpătată și exemplele pline de eroism ale piloților și constructorilor sovietici din timpul războiului, piloții și tehnicienii, muncitorii și constructorii de avioane au obținut însemnate succese care situează astăzi Uniunea Sovietică printre primele țări din lume în ceea ce privește aviația. Constructorii sovietici de avioane au soluționat cu succes problema realizării vitezelor sonice și supersonice. Astăzi, este cunoscută în întreaga lume una dintre cele mai noi construcții de avioane de călători, avionul cu reacție „TU-104" creat de savantul sovietic academician Tupolev, care fără escală a parcurs distanța Moscova-Londra în 3½ ore. Chiar și cei mai mulți binevoitori specialiști occidentali au recunoscut superioritatea acestui minunat avion de călători, calitățile sale excepționale de zbor, înzestrarea sa cu cele mai noi și perfecționate aparate de zbor și de navigație, confortul și siguranța pe care le oferă călătorilor.

În prezent constructorii sovietici lucrează la crearea unui nou tip de avion cu reacție pentru pasageri, cvadrimotor și cu o capacitate de 170 de locuri.

În țara sovietică, rețeaua comunicațiilor aeriene se lărgește tot mai mult. De la un capăt la altul, împînzind întinderile nesfîrșite, se înființează noi linii aeriene. În afara transportului de călători și mărfuri, aviația civilă deservește cele mai variate ramuri ale economiei naționale.

Dragostea poporului sovietic pentru aviația sa este demonstrată în mod convingător de popularitatea de care se bucură aviația în U.R.S.S. An de an numărul iubitorilor sporturilor aviatice, și așa impresionant, crește tot mai mult. Sportivii Uniunii Sovietice dețin un însemnat număr de recorduri mondiale în diferite ramuri ale sportului aviatic. Ei dețin 35 din cele 39 recorduri mondiale de parașutism sportiv și 5 recorduri de planorism.

Urmînd exemplul neînfricaților aviatori sovietici, aviatorii din țările de democrație populară, printre care și cei din țara noastră, obțin zi de zi noi și însemnate succese în perfecționarea măiestriei lor de zbor pe avioane de mare viteză și în deservirea acestei tehnici de prim rang.

De Ziua Flotei Aeriene a U.R.S.S. întregul nostru popor împreună cu militarii Forțelor Armate și ai aviației noastre trimit neînfricaților aviatori sovietici un fierbinte și tovărășesc salut și le urează noi și însemnate succese în ridicarea măiestriei lor de zbor și în perfecționarea pe mai departe a tehnicii de aviație.

Telegramele adresate de președintele Tito conducătorilor sovietici

La Ungheni, înainte de a părăsi teritoriul U.R.S.S. tovarășul Iosip Broz-Tito, președintele R. P. F. Iugoslavia, a adresat telegrame tovarășilor K. E. Voroșilov, N. A. Bulganin și N. S. Hrușciov în care mulțumește din partea sa și a persoanelor care îl însoțesc pentru ospitalitatea deosebit de caldă care le-a fost acordată în cursul vizitei lor în Uniunea Sovietică.

Presa iugoslavă salută vizita președintelui Tito în țara noastră

BELGRAD 23 Trimisul special Agerpres transmite: Opinia publică iugoslavă salută vizita președintelui Tito în R. P. Română ca pe un eveniment de o deosebită importanță. Presa iugoslavă de simbătă publică numeroase articole și informații consacrate acestui eveniment.

În prima pagină a ziarului „Borba", ambasadorul R.P.F. Iugoslavia la București, N. Vujanovici, semnează un amplu articol „În preajma vizitei președintelui Tito în Romînia".

„Politika" publică un articol redacțional în care salută normalizarea relațiilor dintre R.P.F. Iugoslavia și R.P.R. Ziarul relevă consecințele favorabile pe care le-a avut pentru ambele țări reluarea relațiilor economice normale între ele. Problemele litigioase care au tulburat relațiile de prietenie și vecinătate dintre cele două țări — scrie ziarul — sînt pe cale de a fi rezolvate. Ziarul subliniază în continuare aportul guvernului romîn la restabilirea legăturilor internaționale.

Săptămînalul „Nin" publică o biografie a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej însoțită de fotografia sa.

SPORT

Azi, în țară și în străinătate

• La Neapole are loc întîlnirea triunghiulară de atletism (feminin) Italia, R. Cehoslovacă, R.P.R.

• Pe stadionul Republicii (sau, în caz de ploaie, în sala Floreasca) se joacă partidele de baschet: ora 19,30: Energia—R.P. Chineză (feminin); ora 21: Dinamo—R.P. Chineză (masculin).

• La ora 11, pe stadionul Dinamo, lotul R.P.R. de juniori susține o partidă de fotbal cu echipa Victoria Tecuci.

• Din Piața Scînteii, la ora 9 dimineața se dă plecarea în ștafeta combinată-circuit, organizată de ziarul „Munca". Sosirea va avea loc tot în Piața Scînteii în jurul orei 12,30.

• Pe șoseaua București-Urziceni, de la km. 10, se aleargă, cu plecarea la ora 8, finala campionatului republican de semi-fond (ciclism).

• Dintre partidele sferturilor de finală ale Cupei R.P.R. la rugbi pe prim plan se situează întîlnirea Dinamo București—Locomotiva Grivița Roșie, programată pe terenul Dinamo, la ora 9,30.

Pe scurt

Direcția Fotbal din C.C.F.S. a făcut cunoscute, în cursul zilei de ieri, loturile A și B alcătuite pentru jocurile interțări cu Norvegia A și B de la 27 și 28 iunie.

LOTUL A: **Toma, Voinescu** (portari); **Zavoda II, Neacșu, Androvici, Caricaș, Soare** (fundași); **Ouisle, Bone, Călinoiu** (mijlocași); **Zaharia, Constantin, Alexandrescu, Olaru, Zavoda I, Georgescu, Tătaru, David** (înaintași).

LOTUL B: **Dungu, Maroși** (portari); **Zbîrcea, Pahonțu, Stancu, Marinescu, Macri** (fundași); **Bodo, Știrbei, Hidișan** (mijlocași); **Hașotă, Munteanu D., Seredai, Ciosescu, Munteanu A., Buroș și Copil** (înaintași).

• Pe ringul instalat în incinta stadionului Dinamo s-a disputat simbătă seara în prezența a 3000 de spectatori întîlnirea internațională de box dintre echipele Metalac-Zagreb, campioana R.P.F. Iugoslavia și echipa campioană a țării noastre, Dinamo București. Boxerii dinamoviști în formă remarcabilă au repurtat victoria cu scorul de 13-7.

• Pe stadionul Republicii, în fața a 5000 de spectatori s-au desfășurat simbătă seara primele jocuri ale echipelor reprezentative masculine și feminine de baschet ale R. P. Chineze din cadrul turneului pe care-l întreprind în țara noastră. În primul meci, echipa feminină a R. P. Chineze a dispus de selecționata asociației Știința cu scorul de 56-51 (27-26). Întîlnirea dintre echipa masculină a R.P. Chineze și echipa Casei Centrale a Armatei a luat sfîrșit cu scorul de 81-75 (32-36) în favoarea baschetbaliștilor romîni.

• Pe stadionul „Vasil Levski" din Sofia, în prezența unui numeros public a început simbătă după-amiază cea de a doua ediție a campionatelor internaționale de atletism ale R. P. Bulgaria.

Atleții romîni s-au comportat excelent: au cîștigat două probe și au stabilit două noi recorduri ale țării noastre. În cursa de 400 m. garduri Ilie Savel a cîștigat detașat în 52", realizînd cel mai bun timp al său în acest an.

10.000 m.: 1. Buelkov (R.P.B.) 30'14"8/10; 2. Stritoff (R.P.F. Iugoslavia) 30'15"; 3. Grecescu (R.P.R.) 30'39"2/10 (nou record al R.P.R.); Femei: 800 m.: 1. Isaeva (R.P.B.) 2'11"4/10, 2. Buda (R.P.R.) 2'12"6/10 (nou record al R.P.R.).

SPECTACOLE

TEATRE: Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. 11: Cio-Cio-San, 19,30: Toscа; *Armatei* (sala Magheru) 19,30: Dragoste tîrzie; *Armatei* (sala din str. 13 Septembrie) 19,30: Fiștina Blanduziei; *Municipal* 10: Răzvan și Vidra; 19: Horia; *Tineretului* 19,30: Cei de milne; *Operetă* 10,30: Casa cu trei fete; 19,30: Vînzătorii de păsări; *Ansamblul de estradă al R.P.R.* (sala din Calea Victoriei) 20: Ciuca vorbește; *Ansamblul de estradă al R.P.R.* (Grădina Boema) 20,30: Călătorie pe note; *Ansamblul de estradă al R.P.R.* (Teatrul de vară „23 August") 20,30: Dansați cu noi; *Tăndărică* (Grădina din str. Doamnei 27) 20: 2—0 pentru noi!

CINEMATOGRAFE: Patria, București, Gh. Doja: Scînteia; *Magheru, Arta, Aurel Vlaicu:* Mîine vin îi prea tîrziu; *Pionierul nr. 3; Republica, I. C. Frimu, Vasile Roaită, 1 Mai, Dacia Simo, N. Bălcescu:* Căluțeii; *Filmoteca Sibiu, Înfățișarea între popoare, Elena Pavel, G. Coșbuc:* Maxim Mincinosul; *V. Alecsandri:* Ali Baba și cei 40 de hoți; *Maxim Gorki:* Filmul documentar Maxim Gorki; *Timpuri Noi:* Expoziția unională de pictură. Pe malul riului Iskul, Circul, Împăratul maimuțelor; *Lumina, 8 Martie, I. Vladimirescu, Munca, Mașitor:* Curg apele tulburi; *Central:* O noapte pe Mont Blanc; *Victoria:* A XII-a noapte; *Tineretului:* Cei doi; *Al. Popov, Al. Sahia, Ilie Pintilie:* Un pahar cu bere; *Grivița:* Fantomele părăsesc piscurile; *Cultural:* Melodii nemuritoare; *Unirea:* Carola Lamberti; *C. David:* Furtuna echinocțiului. Concursul Internațional de motocros; *Flacăra:* Umbre în port; *Carpați:* Trei starturi; *Miorița:* Infidelele; *23 August:* Pe răsunderea mea, Bilețul loteriei; *Popular:* Semne particulare; *M. Eminescu:* Gunca; *Voința, Libertății:* Popescu 10 la control. La mere; *8 Mai:* Vagabondul (seria II-a) *Olga Banciu:* Cavalerul fără lege.

Călătorind prin R. P. F. Iugoslavia (III)

OȚEL ȘI BIRUINȚĂ (ZENIȚA)

Pe harta Iugoslaviei, localitatea Zenița nu mai este azi însemnată cu un simplu cerculeț. De cîtva timp, în mijlocul cerculețului a fost pus un punct. Oricine vede acest lucru bănuiește că aici s-a petrecut o schimbare nu numai din punct de vedere cartografic. Dintr-un simplu sat uitat din Republica Bosniei și Herțegovinei, el a devenit un oraș care se dezvoltă neîncetat. Satului Zenița i-a dat aripi uzina metalurgică construită de cîțiva ani.

În 1945, pe terenul fabricii păsteau oile. Mulți dintre ciobani au adăpat turmele cam pe unde este astăzi cocseria fiindcă pe acolo trecea cu zece ani în urmă rîul Bosna. Elanul constructiv al oamenilor muncii iugoslavi a făcut ca fața pămîntului să se schimbe, a făcut ca Bosna să-și mine apele printr-o nouă albie, iar pe pășunea plină de scaieți să se înalțe hale de mari dimensiuni.

Am întîlnit aici oameni care au lucrat chiar de la început, de la tăierea scaeților și au sfîrșit prin a ajunge muncitori calificați. Marea întreprindere metalurgică i-a schimbat, făcîndu-i pricepuți siderurgiști.

Uzina metalurgică de la Zenița se întinde pe o mare suprafață. În interiorul curții se pot vedea linii de tren pe care circulă locomotive și vagoane. Am pășit peste multe linii de macarale mișcătoare.

Vizitarea uzinei am făcut-o cu mașina. Ca însoțitori aveam doi oameni cu care am legat strînsă prietenie: Iozo Cohacici, președintele consiliului muncitoresc al întreprinderii și Dragan Șnicovici, președintele sindicatului. Rînd pe rînd am trecut prin toate secțiile uzinei care fabrică laminate de diverse tipuri.

Am început-o cu secția de laminoare. Într-o hală încăpătoare, țesînd-ne de ghearele purtate de podurile rulante de 4 și 5 tone, am asistat la procesul de fabricare a barelor rotunde. Multe din mașinile mari folosite în secție au fost cumpărate din străinătate, iar multe din produsele uzinei sînt vîndute în străinătate. În acea zi se lucra la o comandă pentru India. Din gurile mașinilor țîșneau șerpi de foc care se încolăceau trecînd pe după un dispozitiv. Am aflat că dispozitivul de înfășurare a laminatelor a fost construit de unul din inginerii care lucrează aici, Mustafa Ceaușevici.

Pînă să ajungem la cocserie, însoțitorii mi-au spus că uzina lor funcționează cu două furnale și că în prezent se lucrează la al treilea. De asemenea că muncitorii lucrează în trei schimburi. În drum am trecut pe lîngă un restaurant instalat într-o clădire veche, nouă albie. Cu rîul am văzut că fiecare secție are restaurantul său și baia sa.

Cocseria, cu aparataj de producție belgiană funcționează cu trei baterii. Cînd am visitat uzina lucrările pentru amenajarea celei de a patra erau în toi. Fiecare din baterii are cîte 39 de celule care dă de fiecare dată aproximativ opt tone și jumătate de cocs.

La secția de forjă am constatat că se lucrează și piese mari. În magazie se aflau blocuri forjate de 28 tone, axe de 8 tone și jumătate pentru vagoane. Muncitorii de aici s-au oprit din lucru pentru cîteva clipe spre a discuta cu noi. Am dus discuția vizînd pe butucii mari de oțel. Simțeam că le crește inima privind la mașinile de metal pe care le terchezuiau după placul lor. Aici tovarășul Cohacici mi-a spus: „În hala asta lucrez și eu". L-am felicitat pentru cele văzute. Pe un colos de fier, cineva scrisese cu cretă: „Trăiască 1 Mai, ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc".

Tovarășul Cobacici mi-a surprins privirile:

— Ai înțeles ce scrie? E pe sîrbește.

— Am înțeles, i-am răspuns eu. O înțeleg din ce în ce mai mulți oameni în întreaga lume.

Ne mai rămăsese de vizitat oțelăria. Am mers și aici. Am lăsat-o mai la urmă fiindcă era aproape de ieșire. Am urcat pe o scară de metal. Sus ne întîmpină prietenește inginerul principal Musafet Spujici. Este un tînăr entuziast, în ochii căruia joacă flăcările privirilor ca în cuptoarele Siemens Martin de care se îngrijește. Vedeam că ar fi voit să-mi spună dintr-odată toate. Din cauza asta nu știa cum să înceapă, ce să spună mai întîi. Întrebările mele l-au scos însă din încurcătură. Bucuros, el a arătat cele zece cuptoare, mi-a spus că media unei șarje este de 4 ore, că se construiesc și alte cuptoare. L-am ascultat cu atenție și am urmărit cu interes tabelele indicatoare aflate lîngă cuptoare, în care erau prescrise rațiile de fier și cărbune puse la topit. Era tainul cuptoarelor.

Uzina metalurgică din Zenița se poate număra printre cele mai însemnate realizări ale R.P.F. Iugoslavia. Cele 64 miliarde de dinari investiți de stat pentru construirea uzinei li se adaugă truda și sudoarea muncitorilor și tehnicienilor în continuă întrecere pentru obținerea rezultatelor cît mai bune. Cu toții au satisfacția de a vedea că aceste rezultate au aprobat: uzina lor exportă produse laminate în Egipt, India, Afganistan și alte țări. Pe rampa de încărcare a vagoanelor de cale ferată se aflau multe produse care așteptau plecarea. În hale, altele așteptau rîndul pe rampă. Incontestabil că rentabilitatea — lucru de care se ocupă mînuncitorii fiecare om din uzină — este un lucru îndeplinit. Rentabilitatea întreprinderii a făcut ca din beneficiile dobîndite să se construiască blocuri muncitorești. Construcțiile sînt făcute dintr-o cotă repartizată anual. Din aceleași fonduri, conducerea întreprinderilor și-a propus să întrețină în facultăți tehnice cîțiva studenți pînă la terminarea studiilor. Odată absolvind cursurile, ei urmează a lucra în uzină în calitate de ingineri. În plus s-a pus la dispoziția muncitorilor un cinematograf și multe alte mijloace de culturalizare, ca să nu mai amintim de creșterea simțitoare a veniturilor muncitorești.

O parte din clădirile uzinei metalurgice din Zenița

Plecînd din Zenița, ne-au urmărit șelnii susținători ai liniei electrice de înaltă tensiune ce se avîntă voinicește peste dealuri, prin văloage, străbătînd depărtările și ajungînd la hidrocentrala de la Iablanița.

O bucată am mers împreună, apoi am hotărît să o apucăm mai la stînga. Am dorit să rămînem la Sarajevo, oraș aflat între Zenița și Iablanița.

CONST. SÎRBU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Piața Scînteii — Tel 7.60.10—7.60.20. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".